

De la ramaderia intensiva a l'extensiva, una transició urgent

El sector agrari i ramader, després de segles de producció sostenible, durant la segona meitat del segle passat va esdevenir un sector econòmic de producció intensiva i industrial amb greus conseqüències per al canvi climàtic i la sostenibilitat del medi ambient. Segons un [estudi](#) publicat recentment per Greenpeace, Catalunya genera quasi el 30% de les emissions d'efecte hivernacle estatals atribuïdes a la ramaderia. És la segona comunitat autònoma amb més cens de porcí i la quarta en boví, i de fet, les cabanes d'aquestes espècies han augmentat un 10% i 11% respectivament des del 2015.

La ramaderia industrial a Catalunya – que representa el 100% de la cria d'aus, el 99% del bestiar porcí, el 78% del boví, el 43% del cabrum i el 34% de l'oví – no només incrementa el canvi climàtic degut a les emissions directes i indirectes que genera, sinó que també contamina l'aigua i el subsòl. La Generalitat de Catalunya ha designat 13 zones vulnerables per nitrats d'origen agrari (que representen quasi el 34% de la superfície total de Catalunya) i també han estat declarats vulnerables el 45% del total de municipis del país; xifres esfereïdores tenint en compte els efectes perjudicials que tenen en la salut de les persones, especialment de les més vulnerables.

El màxim exponent de la ramaderia industrial o intensiva són les macrogranges, caracteritzades per tenir gran quantitat de bestiar en una àrea massa petita que ni tan sols produeix el seu menjar ni pot gestionar les grans quantitats de dejeccions inassumibles per al territori. És un sistema de cria que busca la màxima producció al menor cost i temps possible, utilitzant mètodes que no permeten als animals desenvolupar-se saludablement i que també abusa d'antibiòtics. Aquest sistema té un clar impacte negatiu en el benestar animal, però també en la qualitat de la carn, llet o ous que consumim. La salut alimentària cal tenir-la en compte en la producció dels aliments, i també en la comercialització i el consum. D'aquesta manera, una bona salut alimentària també passa per a la reducció del consum de carn, alhora que redueix la petjada ecològica i contribueix a la sostenibilitat del planeta. De fet, la salut de planeta va estretament lligada amb la salut pública tal i com ens ha demostrat l'actual pandèmia global que ha establert una relació directa entre destrucció de la naturalesa, canvi climàtic i risc de pandèmies.

L'agricultura intensiva també es vincula a una creixent desforestació del planeta i a l'increment de monocultius així com l'ús de fertilitzants per a fabricar farratges per alimentar la gran quantitat de bestiar que produïm. Malgrat el que pugui semblar, la producció intensiva contribueix a més a la despoblació de les zones rurals ja que concentra la riquesa en unes poques empreses tot destruint el model d'explotacions familiars i sostenibles que ha estat una característica positiva del model agrícola català durant segles. A més a més, contribueix a la pèrdua de llocs de treball i té una clara tendència a substituir agricultors i ramaders professionals per assalariats de rendes més baixes i condicions laborals més precàries.

Davant la darrera polèmica interessada generada per la dreta i l'extrema dreta sobre la nocivitat de les macrogranges, hem vist una clara contestació social tal i com demostren les protestes i plataformes que apareixen arreu del territori espanyol que denuncien l'amenaça que suposa pel medi ambient, l'aigua, i fins i tot pel paisatge del territori de les quals també en formen part els ramaders de producció extensiva que s'han vist clarament perjudicats per aquest model intensiu.

És urgent ampliar la moratòria per evitar instal·lar noves macro granges a tot i és urgent aquesta moratòria s'estengui a tot l'Estat. La transformació del sistema ramader, és a dir, transitar de la ramaderia intensiva a l'extensiva, és essencial en tant que contribueix a la lluita contra el canvi climàtic, protegeix i fomenta la biodiversitat i és una oportunitat per el desenvolupament socioeconòmic dels territoris més deprimits.